

เที่ยวไป-เรียนรู้ไป (กรกฎาคม 2551)

อโรคยศาล : ความสุขของผู้ป่วยมะเร็ง (ระยะสุดท้าย)

หายหรือตายไม่สำคัญ เท่ากับความสุขที่ตัวผู้ป่วยได้รับ

มุมมองของหลวงตา (พระปณพัชร จิรัชมิโม) ที่แตกต่าง แต่เข้าถึงจิตใจอย่างลึกซึ้งของผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย

“ช่วงที่รู้ว่าเขาเป็นมะเร็งใหม่ๆ เหมือนป่วยกันทั้งบ้าน เครียดมาก ทำใจไม่ได้ พอผ่าตัดแล้วกลับมาบ้านก็ยังไม่ดีขึ้น แต่พอมาที่นี้รู้สึกสบายใจขึ้น ทำใจได้ว่าคนเราถึงไม่เป็นมะเร็ง เมื่อถึงเวลาก็ต้องไป ตอนนี้อยู่ทุกคนก็สบายใจ เหมือนว่าจะอะไรจะเกิดก็ต้องเกิด” ถ้อยคำยืนยันที่สอดคล้องกับมุมมองของหลวงตา จากน้ำเสียงบอกเล่าสดใสที่เจือรอยยิ้มบนใบหน้าของป่าสมศรี โพธิ์ศรี ภรรยาลุงสำรวย โพธิ์ศรี ผู้ป่วยมะเร็งหลอดเลือดที่หอบสังขารวัย 57 ปีจากเกาะสมุย มารักษาตัวอยู่ที่อโรคยศาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร

“ถ้าตาย ผมก็จะได้ตายกับผ้าเหลืองหลวงพ่อนั่นแหละครับ” ลุงสำรวย บอกด้วยน้ำเสียงเป็นสุข ไม่สิ้นหวังหรือหวาดหวั่นต่อความตายเช่นที่ผ่านมา

ศรัทธา สมาธิ และสมุนไพร

หลังจากต้องทนทรมานกับมะเร็งร้ายในโพรงจมูก (Nasopharynx) อยู่ยาวนานจนแทบทนไม่ไหว แม้จะผ่านการรักษาหลากหลายวิธีพร้อมยาหลายขนาน แต่ความเจ็บปวดก็มิได้ทุเลาลง จนในที่สุดหลวงตาสะกดความปวดลุกขึ้นนั่งทำสมาธิ สวดมนต์ ใช้ธรรมะเป็นที่พึ่ง เอาสมาธิเข้าข่มความเจ็บปวดควบคู่กับการใช้สมุนไพรบรรเทาอาการ จนสามารถพิชิตมะเร็งร้ายได้สำเร็จ จากนั้นไม่นาน ศรัทธาและความหวังของญาติโยมผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งที่ทราบข่าวจากทั่วทุกสารทิศก็เริ่มหลั่งไหลเข้าสู่วัดคำประมงอย่างต่อเนื่อง เป็นจุดเริ่มต้นก่อเกิด “อโรคยศาล”

“การมาอยู่ตรงนี้มีแต่กำลังใจ ไม่เหมือนกับที่โรงพยาบาล ตรงนี้มันจะเป็นธรรมชาติ เพราะเรารู้ว่าเขามาหาเรานั้นหนักแล้ว เราจะทำยังไงให้ความหนักของเขากลายเป็นความเบา ทั้งกายและใจ เบาทั้งจิตและวิญญาณ ผสมผสานกันไป ไม่ใช่ว่าคุณต้องหาอย่างเดียวนะ แต่เราบอกต่อๆ ว่าเราต้องเตรียมตัวตายทุกคน อย่างน้อยนั่งสมาธิตรงนี้ ธรรมะก็จะบอกว่า มา...เรามาเตรียมตัวตายกัน 9 นาทีจากนี้ไป เราจะอยู่ในโลกนี้เป็นครั้งสุดท้ายแล้ว เขาก็จะรู้และเข้าใจว่า การเตรียมตัวตายและการเตรียมพร้อมนั้นเป็นสิ่งที่ดี พอเขาเข้าใจซึมซับแล้วต่อมอาทิตย์-สองอาทิตย์ หน้าตาที่ไม่เคยยิ้มก็จะยิ้ม มีความสุขแล้ว พอมีความสุข ขณะที่เราเทศา เราก็จะให้ไปตามกระบวนทัศน์ต่างๆ ไม่ใช่ว่าจะมีหม้อเดียวนะ ยามีตั้งหลายตัว ซึ่งจะต้องจัดสรรให้แต่ละคนแตกต่างกันไป ต้องค่อยๆ ให้ไป”

น้องฟ้า หนึ่งในผู้ป่วยมะเร็งที่เข้ารับการรักษาบำบัดบอกล่าถึงศรัทธาและความซาบซึ้งใจที่หลวงตาให้ความเมตตาเสียสละดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ได้ใส่บาตร ฟังธรรม รับประทานสมุนไพร นุ่งสมาธิ เดินจงกรม ฟีกชีโคนามิกส์ และได้หัวเราะ รู้สึกมีความสุขมาก เธอกล่าวด้วยน้ำตาคลอเบาว่า “น้องฟ้าเลือกที่เกิดไม่ได้ แต่ตอนนี้น้องฟ้าเลือกที่ตายได้แล้วคะคือที่ วัดคำประมง”

หลวงตาเล่าต่อว่า “เราต้องจูนอารมณ์ เพราะว่าคนที่ป่วยส่วนมากอารมณ์จะ down ทั้งครอบครัวเลย ต้องดึงจิตเขาให้ขึ้นมาทุกคน การที่ใจเขาจะมา มีธรรมะที่เราให้กับเขา เขาอยู่ที่เตียง เขาก็ได้ยินเสียงธรรมะที่เราเทศน์ไป ที่เราพูด เสียงดนตรี บทสวดที่เราให้เขาไป ให้เขาพนมมือ สงบจิตใจ จิตเขาก็เกิด เขาเริ่มปฏิบัติธรรม คนที่มาเฝ้าก็ปฏิบัติธรรม มาไหว้พระ สวดมนต์ ใส่บาตร ถ้าคุณไม่ปฏิบัติธรรม คุณก็จะมีปัญหาในการอยู่ตรงนี้”

ผู้ป่วยที่มาจะมีญาติมาอยู่ด้วย บางคนมากันทั้งครอบครัว เพื่อคอยดูแลอำนวยความสะดวกในเรื่องอาหารการกิน การต้มยา การพาไปสวดมนต์ นุ่งสมาธิ โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ จะต้องมีญาติมาดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะทางวัดจะไม่มีบุคลากรมากพอที่จะดูแลผู้ป่วยทุกคนอย่างทั่วถึงได้ โดยเฉพาะในช่วงเวลาหัวค่ำ จะมีการอบรมสมาธิและสวดมนต์ภาวนา จากนั้นจะจ่ายยาสมุนไพรตามอาการของโรค นัดหมายล้างพิษและต้มยา ถ้าผู้ป่วยไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้ก็ต้องให้ญาติผู้ป่วยมารายงานอาการของโรคแทน และรับยาให้ผู้ป่วยด้วย

การที่มีญาติมาอยู่ด้วยและคอยดูแลนี้ยังเป็นผลดีทางด้านจิตใจ เพราะทำให้เกิดความรัก กำลังใจ และความผูกพันในครอบครัวมากขึ้น เนื่องจากผู้ป่วยเองก็ไม่รู้ว่าจะอยู่ได้นานสักเท่าใด ญาติจึงช่วยเป็นกำลังใจได้อย่างมาก ช่วยต่ออายุให้ผู้ป่วย ถึงแม้จะต้องตายก็จะตายได้อย่างสงบและเป็นสุข ในขณะที่ญาติเองก็ได้ธรรมะและความสุขใจติดตัวกลับไป

“เราไม่ต้องสนใจว่ากินยาหม้อแล้วจะหายหรือไม่ เพราะเรื่องการกำหนดลมหายใจ การใช้ ออกซิเจน การใช้อุณหภูมิในการอบอุ่นน้ำ ในทางการวิจัยอาการป่วยจะดีขึ้น ทำให้เซลล์มะเร็งมีการแบ่งตัวน้อยลง เมื่อเรามีออกซิเจนมากขึ้น หรืออุณหภูมิสูงขึ้น หรือรับประทานอาหารที่เป็นต่าง มีจิตใจที่สงบ ก็ช่วยให้อาการดีขึ้น คือเอาทุกวิธีการของแพทย์ทางเลือกมารวมกัน”

การบำบัดรักษามะเร็งในอโรคยศาลจึงใช้เพียงความศรัทธา สมาธิ และสมุนไพร มาผสานความสุข บรรเทาความทุกข์ให้กับผู้ป่วยและญาติได้อยู่กับมะเร็งอย่างมีสติ

มหัศจรรย์ พลังใจ .. จิตอาสา

“จิตอาสาปีละ 1 วัน” เป็นโครงการหนึ่งในอโรคยศาล เพราะส่วนใหญ่ผู้ป่วยที่มาที่นี่มักจะเป็นผู้ป่วยที่เข้าขั้น “โคมา” แล้วทั้งนั้น ลักษณะการดูแลของอโรคยศาลนั้น ไม่ได้อยู่ที่จะรักษาโรคให้หาย หรือทุเลาเบาบางลงไปแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่อยู่ที่สามารถตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของผู้ป่วย ที่ต้องการความเข้าใจชีวิต และมีความสุขในช่วงที่เจ็บป่วย ถ้าหากต้องเสียชีวิตก็ขอให้ไปอย่างสุขสงบ โดยอาศัยบุคลากรที่มี “จิตอาสา” มาเป็นผู้ดูแล

นายแพทย์ศิริโรจน์ กิตติสารพงษ์ จากโรงพยาบาลรักษ์สกุล จังหวัดสกลนคร หนึ่งในแพทย์อาสาสมัครที่โรคนาศาลเล่าว่า “ภารกิจส่วนใหญ่ของการมาที่นี่จะเป็นการให้กำลังใจคนไข้ ถ้ามีทั้งหลวงตา และแพทย์ พยาบาลแผนปัจจุบันเข้ามาช่วยอยู่เรื่อยๆ คนไข้จะรู้สึกอุ่นใจ แล้วเราก็จะได้ให้การดูแลทางด้านจิตใจคนไข้ด้วยว่าเขาได้ปฏิบัติธรรมใหม่ ได้รับประทานอาหารถูกต้องใหม่ ได้ออกกำลังกาย หรือฝึกปฏิบัติทางธรรมชาติบำบัดถูกหรือเปล่า เราก็จะเป็นคนเชื่อกเขาด้วย”

คุณหมอบอกอีกด้วยว่า ได้เห็นหลวงตาทุ้มเทศเสียดลทำให้เกิดศรัทธา และได้ลงมาสัมผัสด้วยตนเอง ซึ่งการมาเป็นแพทย์อาสาต้องอดทนและต่อสู้กับความท้อของตนเองที่เรียนการแพทย์แผนตะวันตกมา ต้องเปิดใจศึกษาไม่ติดยึดในความเคยชิน คุณผลลัพธ์และความสุขของผู้ป่วยเป็นที่ตั้ง ผู้มาดูแลก็มีความสุขด้วย สำคัญอีกสิ่งหนึ่งคือต้องยืนหยัดไม่ทอดย

ศรัทธาที่เกิดขึ้นในอโรคนาศาลไม่ได้เกิดเฉพาะกับผู้ป่วยและญาติ หากแต่ยังได้เกิดกับ “จิตอาสา” ที่ก้าวเข้ามาด้วยแรงศรัทธา และได้รับการบำบัดรักษาทางพฤติกรรม ความคิดและจิตใจไปพร้อมๆ กับผู้ป่วยด้วย

ชฤตวัน อุเทศ หรือน้องเจ๊ียบ พยาบาลอาสาสมัครที่มาช่วยดูแลด้านอาหารบำบัด กล่าวถึงแม้จะลำบากในบทบาทของพยาบาลวิชาชีพที่ตนเองทำอยู่ต้องใช้ความรู้ทางวิชาการ แต่การทำงานที่โรคนาศาลใช้หัวใจในการดูแล และมีสิ่งประทับใจหลายอย่าง เช่น การที่คุณหมอศิริโรจน์คุยกับผู้ป่วยให้ใช้พลังจากฝ่ามือในการช่วยบำบัด และผู้ป่วยบางคนก็นำไปใช้สามารถลดคลื่นแรงที่ทวารหนักได้ เป็นมิติใหม่ที่นอกเหนือจากความรู้ที่ได้เรียนมา

มหัศจรรย์ที่เกิดจากพลังใจที่ช่วยให้หลายๆ คนหายขาดจากมะเร็งร้าย ด้วยศรัทธา ธรรมะ สมุนไพร และจิตอาสาที่เบ่งบานเต็มเต็มหัวใจของความมนุษย์ให้กับทุกชีวิตในอโรคนาศาล

“ธรรมย่อมรักษาทุกข อยากรักษาผู้ป่วยเป็นมะเร็งนั้น เป็นการปฏิบัติธรรมของเราด้วย แล้วมะเร็งจะไม่ทำให้เรามีความทุกข์ แต่มะเร็งจะทำให้เรามีความสุข อาจถึงขั้นมรรคผลก็ได้ ... ทราบไตที่ยังหายใจอยู่ยังมีความหวังได้เสมอ” หลวงตาฝากทิ้งท้ายไว้ด้วยรอยยิ้ม

ท่านใดที่สนใจจะไปบำบัดรักษาด้วยตนเอง หรือพาญาติไป หรืออยากจะไปด้วย “จิตอาสา” ติดต่อโดยตรงได้ที่โรคนาศาล วัดคำประมง เลขที่ 20 หมู่ 4 ต.สว่าง อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร 47130 โทรศัพท์/โทรสาร 042-779-276 มือถือ 081-601-6960, 081-111-7107 ทางเว็บไซต์ www.khampramong.org หรือ e-mail ไปที่ ppp@khampramong.com